N°. 62. 1859.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 4 AUGUSTUS.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Breda*, brengen bij deze ter kennisse der Belastingschuldigen, dat het primitief kohier der Belasting op het Personeel, voor het dienstjaar 18⁵⁹/₆₀, bevattende Wijk D, hetwelk den 26. Julij jl. is executoir verklaard, — op heden is afgekondigd en ter invordering is uitgereikt aan den Heer Ontvanger der Directe Belastingen alhier.

Breda, den 3. Augustus 1859.

J. MASTBOOM.
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Breda*, ontvangen hebbende van het bureau van Stemopneming alhier, de Processen-Verbaal wegens de inlevering en opening der Stembriefjes, ter benoeming bij herstemming van *een* Lid van den Gemeente-Raad,

Brengen bij deze, ter voldoening aan art. 69 der Kieswet, ter kennisse van het algemeen, dat afschriften dier Processen-Verbaal ter puije van het Raadhuis zijn aangeplakt, en ter Secretarie der Gemeente voor een ieder ter inzage zijn nedergelegd.

Breda, den 3. *Augustus* 1859.

J. MASTBOOM.

Frankrijk.

PARIJS, den 1sten Augustus.

Il. Vrijdag heeft de Keizer, voor het eerst na zijne terugkomst uit Italië, een bezoek aan de hoofdstad gebragt. Hij is met zijn rijtuig de kaden en de straat Rivoli gepasseerd en werd met geestdrift begroet door de bevolking. Ten 6 ure is hij naar Saint Cloud teruggekeerd, waar Zaturdag middag een Kabinetsraad is gehouden.

— Prins *Paul Esterhazy* zal morgen door den Minister van buitenlandsche zaken in een bijzonder gehoor worden ontvangen.

— De *Moniteur* deelt mede dat te Saint-Maur en in de groote vlakte aldaar toebereidselen worden gemaakt voor het kamperen der troepen, die uit Italië worden terug verwacht. Zij zullen ten getale van 80,000 zijn. Men verzekert dat zij allen tegen 12 of 13 op genoemde plaats zullen vereenigd zijn. Den 14 zal de plegtige intogt in de hoofdstad plaats hebben en het leger op het plein Vendôme voor den Keizer defileren.

— De heer *de Bourqueney*, die Frankrijk bij de conferentiën te Zurich zal vertegenwoordigen, vertrekt morgen van Blois, om zich na een kort oponthoud te Parijs, naar Zwitserland te begeven, waar hij tegen den 6 dezer verwacht wordt.

— Het Fransche gouvernement heeft ter bevordering van 's lands weerbaarheid besloten, alle op de Fransche noord- en westkust liggende en aan Frankrijk behoorende eilanden en eilandjes door middel van telegraphdraden met de Fransche kust te verbinden. Volgens berigt uit Cherbourg van 24 Julij is men dien dag aldaar begonnen dat plan uit te voeren, en is het eilandje Pelée met de vestingwerken van die stad in verbinding gebragt.

— De *Constitutionnel* behelst eene redenering over de ontwapening van Frankrijk, door welke de legers en vloten zoo spoedig mogelijk binnen de grenzen van den staat van vrede zullen terugkeeren. Volgens dat blad heeft dit besluit niemand in Frankrijk verbaasd, omdat men daar weet dat het woord des Keizers nooit een ijdel woord is, dat hij volbrengt wat hij belooft, en dat, volgens het te Bordeaux gesproken woord, het Keizerrijk altijd de vrede is. Maar die vrede, men had het moeten beseffen, kon geen vrede tot elken prijs zonder eer en waardigheid zijn. Juist omdat Frankrijk geene uitbreiding van grondgebied, geen uitsluitenden en naijverzuchtigen invloed wil, mag het de daaraan toekomende plaats in de Europesche zaken luide eischen, en moet het die rol niet aan anderen overlaten, die, door het nationaal genie, door geografische ligging en historische overleveringen, aan Frankrijk toekomt.

— Uit Turyn wordt gemeldt dat het korps van den Prins *Napoleon* voorloopig in Lombardye staan blijft om er, in geval zulks noodig mogt wezen, de rust te handhaven. Of een gelijke maatregel ten aanzien der hertogdommen zal worden genomen, is niet zeker.

— Het nieuwe ministerie van Sardinie, hoewel geheel bestaande uit mannen van dezelfde denkwijze als de heer *Cavour*, heeft bij zijne optreding, in de reeds vermelde circulaire van den minister van binnenlandsche zaken, verklaard dat het de vredesvoorwaarden eerlijk en ter goeder trouw wilde uitvoeren. Men leest dan ook in de officiele *Gazzetta Piemontese*, dat de Sardinische commissarissen uit Toskane, Modena en de Romagua, doch niet uit Parma, teruggeroepen zijn.

Volgens berigt uit Turyn van 25 Julij zou de heer *Desambrois* dien of den volgenden dag naar Parijs vertrekken, om Sardinie op de te Zürich te houden conferentie te vertegenwoordigen. Dat hij aldaar zou toegelaten worden op gelijken voet als de vertegenwoordigers van Frankrijk en Oostenrijk, werd te Turyn voor zeker gehouden; het gouvernement had daarvan door Frankrijks tusschenkomst de zekerheid verkregen, terwijl het besloten had anders geenen vertegenwoordiger naar Zürich te zenden.

— Uit Milaan wordt gemeld dat het jaarlijksche gedachtenisfeest ter eere van Koning *Karel Albert* onder grooten toeloop van het volk en met deelneming van al de in Milaan aanwezige troepen gevierd is geworden.

— Te Lodi hebben den 27sten onlusten plaats gehad, ten gevolge van het verzuim des gemeentebestuurs, om in tijds de komst van doortrekkende Fransche troepen bekend te maken, die de bevolking met eerbewijzen wilde ontvangen. De leden des gemeentebestuurs werden genoodzaakt de vlugt te nemen. De koninklijke intendant heeft eene voorloopige municipale commissie benoemd, ten gevolge waarvan de rust hersteld is.

— De aartsbisschop van Bergamo heeft geweigerd den nieuwen Koning van Lombardye te erkennen, en eene aanschrijving in dien geest aan zijne onderhoorige geestelijken gerigt. Hij heeft daarop van de Sardinische overheid aanzegging ontvangen, dat de eerste priester, welke aan die aanschrijving gevolg gaf, op staanden voet gevat en gevangen gezet zou worden.

— Het officiële dagblad van Piemont deelt heden een Koninklijk besluit mede betrekkelijk de oprigting, op kosten van den Staat, van een gedenkteeken te Solferino, »ter herinnering aan de overwinningen van de wapenen der Geallieerden en als een duurzaam blijk van de erkentelijkheid der Italianen jegens het Fransche leger onder aanvoering van *Napoleon III*, dat zich, in den gedenkwaardigen slag van den 24sten Junij, voor de zaak der Italiaansche afhankelijkheid heldhaftig blootstelde."

— Een dagblad hetwelk doorgaans beter dan andere onderrigt is aangaande hetgeen te Rome omgaat, *l'Univers*, behelst een schrijven van zijnen berigtgever te dier stede, waarin het volgende voorkomt: »De heer de *Menneval*, een adjudant van Keizer *Napoleon*, die te Rome gekomen was met eenen brief van Zijne Majesteit aan den Heiligen Vader, is den 24sten Julij weder vertrokken, het antwoord medenemende. Het ontzag voor Zijne Heiligheid verbiedt ons hem bepaalde bewoordingen toe te schrijven; het beste is met voegzame omzigtigheid te spreken. Maar wij meenen te mogen herhalen wat wij uit eene zeer goede bron vernomen hebben.

»*Pius IX* dankt den Keizer der Franschen voor de belangstelling waarvan de Heilige Stoel en de persoon van den Paus aanhoudende blijken van hem ontvangen. Hij ziet een uitwerksel van 's Keizers kinderlijke verknochtheid in het voorstel betrekkelijk het honoraire voorzitterschap van een Italiaansch eedgenootschap of verbond, en hij zou die betrekking niet kunnen afwijzen zonder nader onderrigt te zijn omtrent de verpligtingen welke daaruit zouden voortvloeijen, en omtrent de betrekkingen welke er tusschen hem en de onderscheiden vorsten van Italie zouden ontstaan. Wanneer hij daaromtrent zal ingelicht zijn, zal hij kunnen onderzoeken of het belang der Kerk hem vrijheid geeft om het voorstel aan te nemen. In dat geval zal de oprigting van het eedgenootschap en de aanvaarding van het honoraire voorzitterschap, gelijk van zelf spreekt, door het herstel van den vrede in Italie en van het Pauselijke gezag in al de provinciën van den Kerkelijken Staat voorafgegaan moeten worden."

Duitschland.

FRANKFORT, den 1sten Augustus.

Graaf *Rechberg* heeft den Bondsraad officieel kennis gegeven, dat de Regeringen van Frankrijk en Oostenrijk Zurich hebben gekozen tot

het openen der conferentie betrekkelijk het tusschen deze Mogendheden te sluiten vredesverdrag.

— Graaf *Collerodo* en de heer *von Meysenburg*, gevolmagtigden van Oostenrijk, belast om Oostenrijk te vertegenwoordigen op de conferentie te Zurich, moeten den 6den in die stad wezen.

— Een van de voornaamste dagbladen van Weenen, de *Presse*, zegt: »De dagbladen hebben gehandeld over de vraag of een deel der Oostenrijksche staatsschuld op Lombardye zou overgaan; en zeer verschillende gevoelens zijn daarover voorgedragen. Wij ontvangen thans officiele inlichtingen dienaangaande. Het kan, zegt die mededeeling, voor zeker gehouden worden dat behalve de gewestelijke schuld van Lombardye een evenredig deel van de algemeene schuld der Oostenrijksche monarchie op Sardinie zal overgaan. Dit is een van de te Villafranca vastgestelde punten; de nadere bepalingen dienaangaande zullen door de te Zürich te houden conferentie gemaakt moeten worden."

— Te Weenen zegt men dat de Koning der Belgen in den loop dezer week in de badplaats Töplitz aankomen en het vroeger door Koning *Frederik Willem III* van Pruissen aldaar bewoond paleis betrekken zal. Dewijl de gezondheidstoestand van dien Vorst geenszins eene badkuur eischt, vermoedt men dat diplomatische onderhandelingen hem nopen eenige weken te Töplitz door te brengen, ja beweert men zelfs dat daar eene zamenkomst tusschen hem, den Keizer van Oostenrijk en den Prins Regent van Pruissen zal plaats hebben. Ook de aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* en diens Gemalin, de dochter van Koning *Leopold*, worden in die badplaats verwacht.

Engeland.

LONDEN, den 1sten Augustus.

In de zitting van het Lagerhuis van den 29sten ll. zeide lord *Palmerston*, in antwoord op eene vraag van lord *Bentinck*, dat het nog geen tijd was om inlichtingen omtrent de vermindering van Frankrijks krijsaanstalten te vragen. Hij voegde er bij, dat iedere staat zelf zijne eigene behoefte aan strijdmiddelen beoordeelen en daaraan voldoen moest. De heer *Horsman* stelde voor, eene geldleening aan te gaan, ten einde Engeland zijne verdedigingsmiddelen te spoediger in eenen voldoenden staat zou kunnen brengen. De minister van oorlog verzocht de vergadering om, alvorens tot zulk eenen stap te besluiten, het rapport af te wachten van de staats-commissie, welke met het onderzoek van den staat van 's lands verdedigingsmiddelen belast zou worden; hij verzekerde tevens, dat de geheele Engelsche oorlogsvloot binnen kort van gegroefde vuurmonden voorzien zou worden. De heer *Cobden* beweerde dat de vrees voor eenen inval van buitenlandsche vijanden ongegrond was. De admiraal *Napier* en de heer *Pakington*, alsmede lord *Palmerston* en lord *Clarence Paget*, de secretaris der admiraliteit, spraken tegen het voorstel van den heer *Horsman*, hoewel allen verklarende van de noodzakelijkheid van groote aanstalten tot 's lands verdediging overtuigd te zijn. Het voorstel van den Heer *Horsman* is met 167 tegen 70 stemmen verworpen.

— Met de Indische brievenmaal van 17 Junij verneemt men dat de Europesche troepen zich aan de nieuwe voorwaarden hunner dienst hebben onderworpen. *Nenab Sahib* blijft nog voortdurend in Nepaul, waar eene sterke partij zijne uitlevering aan de Engelschen belet.

Volgens officiele opgaven was in het Koningrijk Oude alles rustig, waren tot den 1 Junij 1351 forten geslecht, terwijl men nog met het slechten van 70 andere bezig was; er waren 558 kanonnen en 1,333,837 wapenen van allerlei soort ingezameld. De Begum van Lucknow en *Mumru Khan* waren begonnen te onderhandelen, terwijl *Feroze Shah* en nog een ander hoofd der rebellen in centraal Indië zich daartoe insgelijks door brieven bereid hadden betoond.

— De voltooijing van het monsterschip *Great Eastern* vordert snel en een geheel leger van werklieden is daarmede onafgebroken bezig, dewijl de scheepsbouwmeester *Scott Russell*, volgens het kontrakt, het schip den 4 September geheel gereed moet afleveren, of anders iedere week later 10,000 Pd st. betalen. Als dat schip zich met vollen stoom, minstens 12,000 paardenkrachten, beweegt, zou het grootste houten linieschip daardoor in twee stukken verdeeld kunnen worden. Het 60,000 centenaars zware schip zal met zijne twee machines, welke dagelijks 250 tonnen steenkolen gebruiken, binnen één uur 22 à 23 Engelsche mijlen kunnen maken, en bovendien nog 12,000 Engelsche quadraat-ellen aan zeilen aan boord hebben. De kosten der voltooijing beloopen, volgens het contract, 125,000 Pd. st. De eerste togt zal tegen het einde van September gemaakt worden.

In de zitting van het Lagerhuis van Maandag heeft de minister voor de Indische zaken, de heer *Wood*, den staat der geldmiddelen van Indie uiteengezet en eene voordragt dienaangaande gedaan. Naar zijne berekening zou het tekort der Indische schatkist over dit jaar te zamen niet minder dan $12^1/_2$ millioen ponden sterling bedragen, van welk bedrag door de onlangs in Engeland aangegane geldleening nagenoeg twee derde gedeelten, of $7^1/_2$ millioen, gedekt was, zoodat er nog eene som van 5 millioen te vinden bleef, waartoe geen ander middel bestond dan eene nieuwe geldleening in Engeland.

Over het algemeen verklaarde de minister, dat de Indische finantiën in eenen slechten staat waren, en dat er, het gunstigste geval genomen, in ieder van de eerstvolgende drie jaren eene geldleening van omstreeks vijf millioen ponden sterling voor de Indische schatkist noodig zou zijn.

Het voorstel der regering om eene nieuwe geldleening voor Indie in Engeland aan te gaan gaf aan een aantal sprekers aanleiding om aanmerkingen te maken, maar vond geene tegenkanting.

Nederlanden.

BREDA, den 3den Augustus.

Bij de op den 2 Augustus 1859 plaats gehad hebbende herstemming van een Lid van den Raad dezer Gemeente is benoemd de Heer: *N. R. H. Guije*, met 265 stemmen, van de 420 geldige uitgebragte stemmen. De Heer Mr. *C. A. Flooren* erlangde 155 stemmen.

— Gisteren heeft de Algemeene Broederschap van Notarissen in Nederland, alhier hare jaarlijksche bijeenkomst gehouden. Er waren 110 Notarissen uit alle oorden des Rijks bijeen, die des morgens vergaderden in het lokaal het *Gouden Kruis* en des namiddags een broederlijken maaltijd hielden in het bovenlokaal van den heer *Sprengers*, waarbij gulle vrolijkheid en hartelijkheid heerschten, die in menige toast welsprekend werd uitgedrukt. Door het Muzijkgezelschap *Vlijt en Volharding* werd de vereeniging des avonds eene luisterrijke serenade gebragt.

— Gisteren morgen is hier doorgekomen een bataillon van het 4de regiment Infanterie, dat van Bergen-op-Zoom naar Rozendaal was gemarcheerd en met den Spoortrein herwaarts gekomen, bestemd om deel uit te maken van het Kamp van Zeist.

Morgen ochtend vertrekt ingelijks een bataillon van het 6de regement met den staf, alhier in garnizoen, naar 't gezegde Kamp.

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ter vergadering aangeschreven tegen Donderdag den 11den Augustus aanstaande.

— Bij besluit van 29 Julij jl., n°. 37, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, de commissie, aan welke bij besluit van 13 November 1855, n°. 67, was opgedragen het onderzoek naar de wijze waarop eene eindregeling van de zaken der Maatschappij van Weldadigheid zou kunnen worden tot stand gebragt, en welke bestond uit de heeren Mr. *W. L. F. C. van Rappard*, als voorzitter, *H. van Beeck Vollenhoven*, Mr. *J. Dirks*, *S. Blaupot ten Cate*, Mr. *E. J. H. Borret*, als leden, en jhr. Mr. *H. J. van der Heim*, als Secretaris, — te ontbinden en alzoo te ontheffen van alle verdere bemoeijenissen uit voormeld besluit voortvloeijende, onder te kennen geving van 's Konings hooge tevredenheid over den betoonden onvermoeiden ijver en de wijze op welke de commissie zich van hare taak heeft gekweten.

— Bij besluit van den 12den Junij, n°. 63, 1859, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, te ontbinden de commissie ingesteld bij Hoogstdeszelfs besluit van den 14den Junij 1847, n°. 76, tot het voordragen van een plan tot daarstelling van een koloniaal militair invalidenhuis, onder dankbetuiging voor de loffelijke wijze, waarop zij de haar opgedragene taak heeft ten einde gebragt.

— De *Staats-Courant* behelst het volgende:

»De Koning heeft, bij een kabinetsschrijven van den 13 Junij jl., n°. 17, gerigt aan den Minister van Kolonien, Hoogstdeszelfs landgoed *Bronbeek*, aan den Velperweg, nabij Arnhem, gelegen in eene der schoonste en gezondste streken van Nederland, ten geschenke gegeven tot de inrigting van een koloniaal militair invalidenhuis.

»Nu de bijzondere bestemming, welke in de laatste maanden aan dat landgoed tijdelijk gegeven was, weldra zal ophouden, haasten wij ons deze grootmoedige schenking van den Koninklijken Beschermheer van het daar te stellen invalidenhuis te vermelden als een nieuw en openbaar blijk van 's Konings hooge belangstelling in het leger in 's Rijks overzeesche bezittingen, waardoor den ouden en voor den vijand verwonden soldaat eene onbezorgde toekomst wordt bereikt.

»Verheugen wij ons in het vooruitzigt, dat nu spoedig de gelegenheid zal aanwezig zijn, om den invalied der koloniale landmagt, ter belooning van bewezenen diensten, met liefderijke zorgen te omringen, ten einde voor hem een schoon verleden te verbinden aan een gelukkig heden, niet minder is het te wenschen, dat zulk een bemoedigend vooruitzigt veler onzer landgenooten zal opwekken tot vrijwillige dienstneming bij het Indisch leger, dat zoo menigvuldige blijken geeft van moed, beleid en trouw."

— De *Amsterdamsche Courant* vermeldt, dat het advies van den Hoogen Raad, in zake het verleenen van gratie van de doodstraf aan den gewezen gep. generaal *C. A. Gunkel*, is geweest afwijzend, maar dat de hooge jaren van den schuldige den Koning evenwel bewogen hebben de *poena mortis proxima* toe te passen.

Van elders wordt verzekerd dat ook de adviesen van het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland en van den Minister van Justitie, *ongunstig* zijn geweest.

— De heer *S. Blaupot ten Cate* heeft door zijne benoeming tot inspecteur van het lager onderwijs in de provincie Groningen opgehouden lid der Tweede Kamer te zijn. Hij is echter dadelijk weder herkiesbaar. Art. 60 der wet op het lager onderwijs bepaalt echter dat die inspecteurs geene ambten of bedieningen mogen bekleeden buiten toestemming des Konings.

— Thans is het verslag der afdeelingen over den *Zuiderspoorweg* openbaar geworden. In de eerste plaats wordt de ontijdigheid besproken van de voordragt; toen men dat beweerde was de Italiaansche oorlog nog in vollen gang. Men sprak daarentegen met ingenomenheid over de verbetering der waterwegen voor Amsterdam en Rotterdam.

Omtrent de rigting van de zuiderlijn was de meerderheid der 61 tegenwoordig zijnde leden thans niet meer zoo *ongunstig*, eensdeels omdat men de rigting als de beste erkende, anderdeels, omdat men het tijd meende eindelijk door te tasten. De voordeelen der rigting van Rotterdam of van Utrecht uitgaande, zijn daarna door verschillende voorstanders uiteengezet. Er bleven leden, die den aanleg door den Staat wenschelijk achtten.

Had men intusschen nog vrede met de rigting, zeer gispte men de handelwijze der regering, die bij de concessiën zoowel den Noorder- als den Zuiderlijn op personen gelet had, die personen begunstigde, daardoor een andere onregt deed, en die alzoo den schijn op zich laadde het algemeen belang aan het bijzonder belang op te offeren.

Had de regering mededinging over onze spoorwegen uitgelokt, men had dan op een veel beteren uitslag kunnen hopen, dan nu het geval was. Eindelijk heeft men het beginsel, om bij den Noorder spoorweg de gemeenten te laten subsidiëren, zeer afgekeurd, vooral, omdat men dit beginsel bij de Zuiderlijn niet had gehuldigd, waardoor men onbillijk handelde.

— Zaturdag avond heeft er, naar men verneemt, een buitengewone Ministerraad plaats gehad.

— Naar men meldt heeft de generaal *van Meurs* aan den Koning zijn ontslag als minister van oorlog verzocht en zou Z. M. het aangenomen hebben.

— Z. M. de Koning heeft aan eene te Brussel gevestigde fabriek eene aanzienlijke partij meubelen doen bestellen, welke, naar men meldt, bestemd zijn voor het nieuwe invalidenhuis voor O. I. militairen, op Bronbeek op te rigten.

— Men verneemt dat het kortstondig verblijf te 's Hage van den generaal-majoor *von Löben Sels* in verband staat met eene op te dragen zending naar Stockholm, tot het overbrengen van brieven van rouwbeklag, wegens het overlijden van Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen.

— Als eene bijzonderheid wordt uit 's Hage vermeld, dat niettegenstaande de uitlokkende vooruitzigten en veelbelovende beloften, van de circa 900 miliciens van het regement grenadiers en jagers, niet een enkele als vrijwilliger heeft geteekend, maar allen zonder onderscheid van het groot verlof hebben gebruik gemaakt. Ook wordt geklaagd dat van de verschillende kleedingstukken enz. alles weder is ingenomen tegen veel verminderde prijzen, als het in rekening was gebragt, niettegenstaande er bijkans niets van gebruikt is.

— Te beginnen met de eerstvertrekkende landmail, wordt de gelegenheid tot verzending van brieven naar Nederlandsch Indië langs den weg van Triest wederom opengesteld. De expeditiedagen, berekend op de verzending uit Amsterdam en Rotterdam, worden vooreerst bepaald op den 6den en 22sten van elke maand met den laatsten spoortrein op Emmerik.

— De belanghebbenden bij de verzending van brieven met de Oost- en West-Indische brievenmalen worden — van wege den minister van financiën, in de *Staats-Courant* van Zaturdag — op nieuw en met aandrang uitgenoodigd om zich bij voorkeur niet van lak, maar van ouwels tot het verzegelen hunner brieven, welke voor evengemelde malen bestemd zijn, te bedienen; en tevens verzocht aan hunne correspondenten in Oost- en West-Indie denzelfden raad te geven; vermits de brieven die met lak gesloten zijn, zich ten gevolge der warmte van het klimaat somwijlen gedurende de reis zoo zeer aan elkander vasthechten, dat het bij de aankomst onmogelijk is ze vaneen te scheiden, zonder de omslagen in meer of mindere mate te schenden.

— Uit Harderwijk schrijft men van den 29sten Julij: »De toevloed van vreemdelingen om dienst te nemen in Oost-Indie is zeer groot. Vooral velen van degenen, die in den laatsten oorlog gevochten hebben, en nu ontslagen zijn, komen alhier. Zoo kwamen de drie laatste dagen gemiddeld 25 man per dag aan. De tappers en kroeghouders zullen dus weder gulden dagen hebben. Er hebben echter tevens ook reeds ongeregeldheden plaats; zoo is een slepende Hollander door een dronken militair zeer ernstig in de kazerne verwond, en heeft een nachtwacht met een scheermes eene gevaarlijke wonde bekomen.

— Men verneemt dat concessie is aangevraagd om te Amsterdam op den openbaren weg kolommen op te rigten, die tot verschillende einden zullen dienen, onder anderen voor verblijfplaatsen van nachtwachten en politie-beambten, voor hulp-brievenbussen, voor aanplakbilletten, enz. Zij zullen tevens voorzien zijn van klok, lantaarn en windwijzer.

— Zaturdag heeft men te Vlissingen nogmaals beproefd het fregat *Zeeland* te laten afloopen. Men heeft daartoe twee ligte vaartuigen aan het voorschip vast gehecht om de drukking wat te verminderen, terwijl de *Cycloop* gebezigd werd, om het schip zooveel mogelijk van de helling te trekken. Ten 4 ure gelukte het, en kwam het vaartuig, onder het gejuich der omstanders te water.

— De thans aangekomen landmail uit O. I. brengt brieven en dagbladen aan, loopende tot en met den 7 Junij.

Aan het rapport van den kolonel *A. J. Andresen*, met Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno* van Samarang naar Bandjermasin overgevoerd, met last om naar den stand van zaken aldaar onderzoek te doen en de noodige maatregelen te nemen tot handhaving of tot herstel der rust, wordt het navolgende ontleend:

Den 29sten April te Bandjermasin aangekomen, heeft de kolonel op den volgenden dag het bestuur der residentie in handen genomen.

Toen nog verkeerde men te Bandjermasin in onwetendheid nopens het broeiende onweder, dat weldra moest uitbarsten.

Op den 30sten April ontving de resident een brief van den rijksbestierder, waarin van een aanval op het etablissement Pengaron werd gesproken, en den volgenden dag, bevestigde het zich, dat op den 28sten April, die aanval had plaats gehad en dat een kweekeling van dat etablissement, genaamd *Andreas Jacob*, die gezonden was om van den aanval berigt naar Bandjermasin over te brengen, tusschen Pengaron en Martapoera was vermoord.

De opstandelingen waren te Pengaron met een verlies afgeslagen.

Hierop volgden de berigten, dat op den 1 Mei het particuliere ontginnings-etablissement te Kalangan was afgeloopen en dat al de Europeanen, behalve twee vrouwen en eenige kinderen, die men gered had, waren omgebragt; — dat de posthouder te Tabino hetzelfde lot had gedeeld, en dat in de Dajaklanden ook de zendelingen *Rott*, *Wiegand* en *Kind*, met vrouwen en kinderen, waren vermoord. Later is nog gebleken, dat ook de zendeling *Hoffmeister* en zijne vrouw waren omgebragt.

Door den kolonel *Andresen* is geene nominatieve opgaaf gedaan van de slagtoffers van Kalangan, omdat daaromtrent nog geene zekerheid bestond. De kolonel acht het evenwel meer dan waarschijnlijk, dat van het mannelijk personeel der onderneming niemand is ontkomen. Men heeft zich daar altijd geheel veilig geacht.

De kolonel *Andresen* heeft maatregelen genomen om 's gouvernements posten te beveiligen, tot dat versterking van Java zal zijn aangekomen. Intusschen is een sterk detachement van Z. M. stoomschip *Ardjoeno* te Bandjermasin achtergebleven, en vertrekken de stoomschepen *Ardjoeno*, *Montrado* en *Boni* naar Samarang, om van daar het 9e bataillon inf. met art. en sappeurs naar Bandjermasin over te brengen.

De *Boni* zal ook van Banjoewangie afhalen den assistent-resident van die afdeeling *C. J. Bosch*, die is benoemd tot resident der Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, zijnde aan den kolonel *Andresen* de functiën van gouvernements-kommissaris en kommandant der troepen aldaar opgedragen.

Alles, wat men tot heden omtrent den opstand is te weten gekomen, schijnt te bevestigen, die de onttrooning van den tegenwoordigen sultan ten doel heeft, en dat geestdrijvers daarvan hebben gebruik gemaakt, om ook het Europesch gezag aan te randen.

— Volgens berigten van Boni, van de landzijde verkregen, hield de Koningin van Boni steeds te Pasempa verblijf. Hare omgeving bestond, behalve in eenige andere Prinsen en Prinsessen, ook uit Aroe Timoerong en de dochter van *Aroe Palakka*.

Datoe Sawito zou evenwel zijn bivouac te Pasempa opgeslagen hebben en zich onledig houden met het opwerpen van eene benting, waartoe eenige duizende personen te Pasempa verzameld waren.

De expeditionnaire troepen zouden naar Tanette optrekken om van daar verder op te rukken naar Mario. Volgens nadere berigten loopende tot 15 Mei vertoonde de vijand zich af en toe in de omstreken van de versterking Badjoa, zonder echter iets te ondernemen. Men vermoedde, dat hij zich met veel paardenvolk in de nabijheid ophield. Den 26sten April hadden twee personen, een te voet en de ander te paard, zich in eene dreigende houding op 400 passen van het fort vertoond. Een schot uit een tirailleurgeweer deed hen overhaast de vlugt nemen. Door de zware regens was een gedeelte der courtine tusschen het noorder- en ooster bastion van het fort ingestort. Men was bezig deze weder op te werpen.

De gezondheidstoestand der troepen en koeli's liet te Badjoa te wenschen over; te Boelekomba herstelden de zieken langzaam, even als de ziektetoestand der troepen te Macassar verbeterde. Aan de kazernes te Badjoa werd met kracht gewerkt. Alle troepen der expeditie zijn te Macasser aan wal. Het 14de bataillon, de artillerie en kavallerie, zoomede eene kompagnie van het 3de bataillon infanterie, bewoonden de steenen gebouwen, vroeger door de militairen der vaste bezetting bezet. De vijf overige kompagnien van het 3de bataillon waren in tijdelijke kazernen van bamboes gelegerd. De goede voeding en verpleging, alsmede rust, doen eene spoedige herstelling der ziekten te gemoet zien.

— Van Makasser deelt men aan het *Bat. Handelsblad* onder dato 17 Mei mede, dat de gezondheidstoestand der troepen van de Bonische expeditie niet gunstiger is, en veel koortsen onder hen heerschen.

Verder leest men in dat blad:

»De ongelukkige voorvallen op Borneo hebben voor een oogenblik onze veel gewigtiger staatkundige verwikkelingen op Celebes in den achtergrond geschoven.

»Dat die echter geen oogenblik uit het oog mogen verloren worden, bewijst een voorval aan de kust van Boni, dat tevens de meening bevestigt van hen, die beweren, dat in een oorlog met Boeginezen niet moet gerekend worden op eene andere onderwerping, dan die door volstrekte overmagt wordt afgedwongen. Beoorden Badjoa, kampong Signy, heeft de vijandelijke kavallerie nimmer opgehouden in het gezigt onzer schepen met omgekeerde Hollandsche vlag te paraderen, en het schijnt de bepaalde taktiek der Boniers geweest te zijn, al retirerende, zonder ernstigen tegenstand te bieden, onze troepen af te matten, en als hunne beste bondgenooten te rekenen op de ziekten, die in een kamp, in de open lucht, met eene zoo groote menschenmassa bij elkander, bij den invallenden regenmousson, noodzakelijk moesten ontstaan.

Ongelukkigerwijze hebben zij niet misgerekend, en hun overmoed is daardoor zoo groot geworden, dat zij thans gelooven het onmogelijke te kunnen uitvoeren.

Volgens de berigten, door Zr. Ms. stoomschip *Prinses Amelia*, den 12 jl. te Makasser aangebragt, had Zr. Ms. stoomschip *Groningen* het ongeluk gehad in de nabijheid van Signy, digt bij den wal, aan den grond te raken; zoodra de vijand dit had opgemerkt, wierp hij met den meesten spoed regt tegenover het schip eene batterij op, plaatste daarop een stuk geschut, en vuurde daaruit geruimen tijd op de *Groningen*. Het stuk was gelukkig te hoog gepointeerd, zoodat de kogels ver boven het schip heen vlogen. De positie van de *Groningen* veroorloofde hem niet dit vuur te beantwoorden. Hierdoor nog stouter gemaakt, naderde de vijand tegen den avond met een groot aantal praauwen het oorlogschip, en opende daarop een vrij levendig vuur, dat echter gelukkig ook geen schade aanrigtte. Een paar schoten met schroot uit de dertigponders dreef den vijand voor goed op de vlugt.

De *Groningen* bragt den volgenden morgen een anker uit en geraakte met hoog water vlot, zonder schade geleden te hebben.

Te Badjoa was het stil; in het nieuwe fort waren echter een groot aantal soldaten en koelies ziek. Er had een gerucht geloopen, dat zich daar een parlementair vertoond en gezegd had, dat het fort binnen drie dagen zoude worden aangevallen. Men hechtte daaraan geen geloof. Meer geloof vond de bewering, dat de Bonische groote *Aroe Palakka* pogingen zoude aanwenden, om met het Gouvernement, echter niet namens de Koningin van Boni, te onderhandelen.

— Z. M. de Koning heeft magtiging verleend tot de oprigting te Batavia van een instituut voor opvoeding en gymnasiaal onderwijs, met vergunning om hetzelve te noemen gymnasium Willem II.

— Men verneemt dat door den generaal-majoor *Mets*, Gouverneur ter Sumatra's Westkust, verlof is aangevraagd naar Nederland. De generaal *Mets* heeft gedurende 35 jaren onafgebroken gediend.

Wij deelen met veel leedwezen mede, dat volgens een ontvangen telegram de heer *H. Zollinger*, de beroemde reiziger en schrijver over de land- en volkenkunde van Nederlandsch Indie, den 19 jl. te Probolingo is overleden. Is zijn dood een onherstelbaar verlies voor zijn gezin en zijne vrienden, het is niet minder groot voor de wetenschap.

— Men deelt van Palembang, dd. 13 Mei 1859, het volgende mede: Na den val van het beruchte Djattie gaat de onderwerping langzaam vooruit. De majoor *van den Bergh* maakte weinige dagen daarna met een detachement een togt naar de Pagger Goenong, om in deze streken eene militaire vertooning te maken en verder de hoofd-doesson Penantian te bezetten. Bij de nadering onzer troepen staken kwaadwilligen Bandeer Agong zelf in brand, en men betrok daarop eene nabij gelegen doesson, alwaar het hoofd van het distrikt den civielen gezaghebber kwam berigten, dat, wanneer de troepen verder oprukten, ook Penantian eene prooi der vlammen zoude worden, waarop men besloot naar Lahat terug te keeren. Bij het vertrek onzer troepen staken de muitelingen op nieuw eene doessen in brand. Onverwachts bezette eenige dagen later een detachement Pradjoeritz deze doesson Penantian, welke daarna door den 1. luit. *de Lassasie* met een detachement militairen is bezet. De muitelingen hadden eene nabijgelegen doesson bezet, en waren voornemens Penantian te overvallen; doch onze troepen, welke tegen hen oprukten, ontvingen hen zóó wel, dat zij met achterlating van een doode in overhaasting de vlugt moest nemen. Weinige dagen later werd onder bevel van den kapt. *d' Harvant* een detachement naar Penantian gezonden, om van daaruit een togt naar Moelad Oeloe te maken. De insurgenten hielden de doesson Koepang, slechts twee of drie palen van Penantian gelegen, bezet, welke door genoemden kapitein werd opgeëischt, hieraan werd echter niet voldaan, waarop men den volgenden dag tegen deze doesson optrok. De vijand met de heilige lans voorop, wachtte onze troepen buiten de doesson dapper af, doch een doode en verscheiden gekwetsten waren het loon hunner vermetelheid. Men wil dan ook, dat het hoofd der muitelingen, de bekende *Ptrahoen*, al meer en meer zijnen aanhang begint te verliezen. Van Moeara Roepit is het berigt ontvangen, dat het gerucht verspreid werd, dat de onttroonde sultan van Djambie 1500 man te Gorintji om zich zoude verzameld hebben, om daarmede de Poessa Djambie aan te vallen.

Een van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie ontvangen telegram, gedagteekend Batavia 7 Junij jl., meldt, dat er gunstiger tijdingen zijn van Bandjermasin, en dat er overigens geen bijzonder nieuws is.

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Rotterdam 10 u. 15 m.; 3 u.; 8 u. 40 m. (het laatste alleen tot Dordrecht).
» » Dordrecht naar Rotterdam 7 u.; 10 u. 40 m.; 3 u. 20 m.
» » Breda naar Antwerpen en Rotterdam 6 u. 50 m.; 12 u. 35 m.; 5 u. 20 m. (het laatste alleen naar Antwerpen en Moerdijk).
» » Antwerpen naar Breda en Rotterdam 7 u. 45 m.; 12 u. 20 m.; 5 u. 25 m. (het laatste alleen naar Breda en Moerdijk).

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 1. Augustus.

TARWE als voren; 128 ℔ N. bonte Pools. *f* 278.
ROGGE flaauw, 115 ℔ Petersb. *f* 166.
GERST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel.
KOOLZAAD: Vriesch 54 P. vl., Polder $10^{3}/_{4}$ P. vl; Mecklenb. 54 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk 57 P. vl., $56^{1}/_{2}$ P. vl.
RAAPOLIE: op 6/w. *f* $35^{3}/_{4}$; Vlieg. *f* $34^{1}/_{2}$; 1 Sept. *f* $34^{1}/_{4}$ à *f* $34^{1}/_{2}$; 1 Oct. *f* $34^{1}/_{2}$ à *f* $34^{3}/_{4}$; 1 Nov. *f* $34^{3}/_{4}$ à *f* 35, *f* $34^{1}/_{2}$; 1 Dec. *f* 35 à *f* $35^{1}/_{4}$, *f* $34^{1}/_{2}$; 1 Mei *f* $35^{3}/_{4}$.
LIJNOLIE op 6/w. *f* $33^{1}/_{2}$; Vlieg. *f* $32^{1}/_{4}$; 1 Sept. *f* 32 à *f* $32^{1}/_{4}$; 1 Oct. *f* $32^{1}/_{4}$ à *f* $32^{1}/_{2}$; 1 Nov. *f* $32^{1}/_{2}$; 1 Dec. *f* $32^{1}/_{2}$ à *f* $32^{3}/_{4}$.
HENNEPOLIE op 6/w. *f* 37.
RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 64 à *f* 68.
LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* 9 à *f* 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 2. Augustus 1859.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van *f* 7,00	tot *f*	9,70.
Het dito dito Oude witte Tarwe	» » 8,50	» »	10,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 5,20	» »	6,30.
Het dito dito Rogge Oude	» » 0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 5,50	» »	6,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 0,00	» »	0,00.
Een dito pond Boter	» » 0,88	» »	0,92.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» » 1,40	» »	1,70.
Het 1000 Eiken Telhout	» » 4,10	» »	4,25.
Het 1000 Dorf Hout		»	2,75.
De kar Spaanders		»	4,10.
De ... Schillen		»	4,50.
De 100 Mutsaard	van *f* 3,50	tot »	4,00.

239e STAATS-LOTERIJ.

DERDE KLASSE.

1e TREKKING. No. 66, *f* 2000; No. 5396, *f* 1000.
2e — No. 19302, *f* 1500; Nos. 976, 14001, 18935, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (2 *Augustus*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $63^{13}/_{16}$, 64; 3 pCt. $76^{1}/_{2}$, $^{3}/_{4}$; 4 pCt. $96^{1}/_{2}$, $^{3}/_{4}$; Handelm. $129^{1}/_{4}$, $^{3}/_{8}$; Rusland 5 pCt. $104^{1}/_{4}$, $^{5}/_{8}$; dito 1828—29 $102^{1}/_{2}$; 4 pCt. 1840 $86^{1}/_{8}$, $^{1}/_{8}$; Id, bij Stieglitz $86^{5}/_{8}$; 5 pCt. 1854 $98^{3}/_{4}$; dito 1855 $100^{5}/_{8}$, $^{9}/_{16}$, $^{5}/_{8}$; Spanje $1^{3}/_{4}$ pCt. 32, $^{1}/_{4}$; 3 pCt. Binnenl. $41^{5}/_{16}$, $^{3}/_{8}$; Portugezen 3 pCt. te Londen $44^{3}/_{8}$, $^{1}/_{2}$; Oostenrijk Metall. 5 pCt. $59^{3}/_{8}$, $^{5}/_{8}$, $^{1}/_{2}$; Zilver Nat. 5 pCt. $63^{3}/_{8}$, $^{1}/_{2}$; Zilver 1849—54 $77^{3}/_{4}$, 78; $2^{1}/_{2}$ pCt. $31^{11}/_{16}$, $^{13}/_{16}$.

Advertentiën.

*** Heden overleed, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder Mej. de Wede. L. OERS, geb. BAUR. Zij bereikte den gezegenden leeftijd van bijna 82 jaren.

BREDA, 31 Julij 1859.

J. G. SPRENGERS,
A. M. SPRENGERS,
Geb. OERS.

Op begeerte van de overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

*** De GEMEENTE-ONTVANGER te *Breda* noodigt bij deze zoodanige Belastingschuldigen uit, welke wegens hunnen aanslag in den Hoofdelijken Omslag over 1858 nog ten achteren zijn, om het verschuldigde uiterlijk *vóór den 15. Augustus aanstaande* aan te zuiveren; met herinnering tevens dat over het 1e. halfjaar 1859 van dezelfde Belasting de termijnen reeds zijn verschenen en deze nu almede hadden behooren te zijn betaald; wordende de Belastingschuldigen gewaarschuwd dat, bij nalatigheid, tegen hen de gewone regtsvervolgingen zullen worden ingesteld.

BREDA, den 3. Augustus 1859.

De Gemeente-Ontvanger voornoemd,
W. VERLEGH.

COMMANDITAIRE SOCIETEIT
VOOR
LANDBOUW EN INDUSTRIE.

De ondergeteekenden adverteren dat het DIVIDEND over het boekjaar eindigende met 30 April 1859, met *Honderd en Twintig Gulden* per Aandeel, van af heden zal betaald worden ten Kantore van de Beetwortel-Suikerfabrijk alhier, alsmede bij de Heeren MOZES EZECHIELS EN ZONEN te *Rotterdam*, tegen intrekking van het eerste dividend Bewijs.

ZEVENBERGEN, 25 Julij 1859.

DE BRUIJN & Co.

VERKOOPING VAN MEUBILAIRE GOEDEREN.

H. SLUIJTERS, zal, op *Dingsdag den 9. Augustus 1859*, des voormiddags om 10 ure, in het Koffijhuis van den Heer J. MILLESSE aan de Vischmarkt te *Breda*, *PUBLIEK VERKOOPEN:*

Meubilaire en andere Goederen,

bestaande o. a. in: Mah. Secretaire, Chiffonnière en Linnenkast, Eiken Driehoekkast, Kabinet, Latafels, Bureau, Mangel, diverse Ronde-, Uittrek-, Speel-, Penant-, Wasch- en andere Tafels, Fauteuils en Stoelen in soorten, Pluimen Bed, Springmatras, Ledikanten, Spiegel en Schilderijen, eene Pendule (14 daags solied werk), *Gouden* Halsketting, Oorbellen, Speld, *Zilveren* Beldels, Pepermuntdoosje, Flacon, enz., Porselein, Glas, Aardewerk, Koper- en IJzer Keukengerief, Mans- en Vrouwen Kleederen, een Kinderwagen, eene Kar, Kagchels, enz.

Voorts een completen WINKELOPSTAL met diverse Winkelgereedschappen, eene partij nieuw Borstelwerk, Klompen en Houtwerk en hetgeen verder te Koop zal worden aangeboden.

Gemelde Goederen zijn daags vóór de Verkooping, op de gewone uren, aldaar voor een-ieder te zien.

PERSISCH INSECTENPOEDER.

Dit Zaad eener Bloem uit het Ararat-Gebergte doodt oogenblikkelijk weegluizen, vlooijen, motten, bladluizen, mieren en alle ander ongedierten. Men strooit het in de reten der vloeren, aan de wanden, in bedsteden, kisten, kasten, kleederen, bontwerk, op de honden, koeijen, vogels en andere dieren. Wollen goederen en bontwerk kan men daardoor tegen mot bewaren, en die, waarin ze reeds is, spoedig daarvan bevrijden. Bloemen en planten kan men er mede van ongedierte zuiveren. Waar het niet goed te strooijen is, kan men het met een blaaspijp inblazen; men kan het met spiritus aanzetten en als tinctuur opstrijken of ingieten, ook door berooking worden de insecten gedood. Wij verkoopen het in Zakjes voor 50 Cents.

Amsterdam, Verkoophuis.	Leur, L. van den Berg.
Breda, Wede. Wiercx Folla.	Oosterhout, Gebr. Driessen.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Steenbergen, W. v. d. Kar.
Boxmeer, G. Mulder.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Eindhoven, A. Beguin.	Tholen, T. J. Mass.
Helmond, A. H. Martin.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.	

En in de andere Steden in de bekende Dépôts.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.